

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **K. Ż.**

oskarżonego o czyn z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 14 listopada 2024 r.

skargi obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 25 marca 2024 r., sygn. akt IV Ka 1563/23,

uchylającego w części wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie

z dnia 20 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 388/21/K, i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania

postanowił:

- 1. na podstawie art. 539e § 2 k.p.k. oddalić skargę;**
- 2. kosztami postępowania skargowego obciążyć oskarżonego.**

UZASADNIENIE

K. Ż. został oskarżony o popełnienie szeregu przestępstw, w tym o to, że w okresie od nieustalonego dnia i miesiąca 2012 r. do dnia 18 kwietnia 2016 r. w W. i w K., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie obcował płciowo z małoletnią poniżej lat 15 (imiennie wskazaną)

poprzez odbywanie z nią stosunków seksualnych, w tym oralnych, oraz wielokrotnie doprowadzał ją do poddania się innym czynnościom seksualnym poprzez dotykanie części intymnych jej ciała, a to piersi, pośladków, sromu, tj. o przestępstwo z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie wyrokiem z dnia 20 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 388/21/K, skazał K. Ż. za 6 przestępstw, natomiast w pkt IV wyroku uniewinnił go od zarzutu popełnienia opisanego wyżej czynu z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Wyrok ten został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego oraz na jego niekorzyść przez prokuratora i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej. Autorzy apelacji wniesionych na niekorzyść oskarżonego kwestionowali wyrok m.in. w jego części uniewinniającej, domagając się w tym zakresie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 25 marca 2024 r., sygn. akt IV Ka 1563/23, w części zmienił zaskarżony wyrok, nadto uchylił jego pkt IV i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie, a w pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy.

Od wyroku Sądu odwoławczego skargę, o której mowa art. 539a § 1 i 2 k.p.k., wniósł obrońca oskarżonego K. Ż.. Zaskarżył wyrok w części zawierającej orzeczenie kasatoryjne, zarzucając „naruszenie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji mimo braku ku temu przesłanek”. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu.

Prokurator w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k. strona kwestionująca wyrok kasatoryjny sądu odwoławczego powinna wykazać, że został on wydany z naruszeniem art. 437 (konkretnie - § 2 zd. drugie) k.p.k., względnie że orzeczenie to jest obarczone uchybieniem określonym w art. 439 § 1 k.p.k. Chociaż obrońca wskazał, że zaskarżonemu wyrokowi zarzuca obrazę art. 437 § 2 k.p.k., to argumenty, które podniósł w części motywacyjnej skargi, nie przekonują o

konieczności jej uwzględnienia, co więcej, pozwalają wnioskować, że obrońca wadliwie pojmuje istotę tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Mianowicie przekonywał o słuszności orzeczenia uniewinniającego oskarżonego, podkreślając, że Sąd *meriti* zasadnie zwrócił uwagę, iż pokrzywdzona wielokrotnie zmiennie podawała datę rozpoczęcia obcowania płciowego z oskarżonym, różnic w zeznaniach należycie nie wytłumaczyła, wobec czego Sąd prawidłowo, cyt. „kierując się naczelną zasadą domniemania niewinności, a także rozstrzygnięcia rozbieżności niedających się usunąć na korzyść oskarżonego, przyjął wobec rozbieżności w zeznaniach pokrzywdzonej daty korzystne dla oskarżonego, tj. że pokrzywdzona miała skończone 15 lat”. Obrońca twierdził też, że „argumentacja Sądu Odwoławczego, jakoby Sąd *meriti* nie zastosował zasady swobodnej oceny dowodów, wynikającej z art. 7 k.p.k. jest bezzasadna, wszak Sąd pierwszej instancji w sposób swobodny, z uwzględnieniem doświadczenia oraz logicznego rozumowania dokonał w prawidłowy sposób subsumpcji stanu faktycznego ze stanem prawnym, tym samym uniewinniając oskarżonego w punkcie IV wyroku Sądu *meriti*”. Wyraził też pogląd, że Sąd Okręgowy „nie wywiązał się należycie ze swoich obowiązków, bowiem nie przeprowadził postępowania apelacyjnego zgodnie z jego reformatoryjnym celem, wszak Sąd Odwoławczy nie usunął wątpliwości w zakresie postępowania dowodowego poprzez uzupełniające przesłuchanie świadków, co do okoliczności mające istotne znaczenie dla wydanego rozstrzygnięcia”. Wszystko to każe przyjąć, że skarżący oczekuje, iż Sąd Najwyższy nie tyle zajmie stanowisko w kwestii, czy wydając wyrok częściowo kasatoryjny Sąd odwoławczy naruszył art. 437 § 2 k.p.k., ile wypowie się, czy Sąd ten prawidłowo rozpoznał apelacje wniesione na niekorzyść oskarżonego, zwłaszcza czy zasadnie uznał, iż Sąd Rejonowy, wnioskując w przedmiocie odpowiedzialności karnej K. Ż. za czyn z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., naruszył określone w art. 7 k.p.k. reguły oceny dowodów. Jak wcześniej stwierdzono, oczekiwanie to nie uwzględnia istoty postępowania skargowego, o którym mowa w rozdziale 55a k.p.k. Jego ramy są wąskie i z pewnością nie mieści się w nich przejęcie przez Sąd Najwyższy roli sądu odwoławczego, dokonanie ponownej oceny zasadność apelacji i wypowiedzenie się, przez pryzmat tej oceny, co do słuszności wydanego w danej sprawie orzeczenia kasatoryjnego (zob.

postanowienia Sądu Najwyższego m.in: z dnia 24 stycznia 2019 r., II KS 11/18; z dnia 8 sierpnia 2019 r., II KS 12/19; z dnia 26 listopada 2021 r., V KS 29/21; z dnia 14 lipca 2022 r., III KS 44/22; z dnia 23 sierpnia 2022 r., IV KS 19/22; z dnia 27 kwietnia 2023 r., IV KS 13/23). Rozpoznając skargę, Sąd Najwyższy jedynie bada, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (zob. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r. I KZP 13/17). Mając to na uwadze należy uznać, że zaskarżone orzeczenie nie może zostać podważone. Sąd drugiej instancji podał, że nie akceptuje dokonanej przez Sąd meriti oceny zeznań pokrzywdzonej w zakresie daty rozpoczęcia przez nią obcowania płciowego z oskarżonym, stanowisko to obszernie umotywował, a w konkluzji stwierdził, że „ocena tego materiału (dowodowego) spełniająca dyrektywy wynikające z art. 7 k.p.k. prowadzi do całkowicie odmiennej konkluzji, a zatem stwierdzenia, że oskarżony od nieustalonego dnia i miesiąca 2012 r. do dnia 18 kwietnia 201 r. (powinno być: 2013 r. – uw. SN), a zatem chwili ukończenia przez K. K. 15 roku życia obcował z nią płciowo”. Następnie wskazał, że „skoro zatem w niniejszej sprawie Sąd Odwoławczy, po dokonaniu prawidłowej oceny materiału dowodowego zainicjowanej wniesionymi przez prokuratora oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej środkami odwoławczymi, doszedł do wniosku, iż zachodzą podstawy do skazania oskarżonego za przestępstwo z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., to z uwagi na obowiązywanie opisanej w art. 454 § 1 k.p.k. reguły *ne peius* zobowiązany był do uchylenia zaskarżonego wyroku w tej części i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie do ponownego rozpoznania”. W świetle tego wyводу, nawiązującego do art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k., dopuszczającego uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania m.in. w wypadku wskazanym w art. 454 § 1 k.p.k., zarzut skargi jawi się jako niezasadny. W uzupełnieniu celowe będzie nadmienić, że obrońca nie sprecyzował, jakie to wątpliwości „w zakresie postępowania dowodowego” zaistniały na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego oraz jakich świadków i na jakie konkretnie okoliczności powinien przesłuchać Sąd *ad quem*. Jeżeli miał na myśli pokrzywdzoną, to jej zeznania określonej treści zostały utrwalone, zaś ani oskarżony, ani jego obrońca, chociaż znali treść wniesionych przez oskarżycieli

apelacji, na rozprawie apelacyjnej, w której uczestniczyli (protokół k. 1269 akt sprawy), nie twierdzili, że wydanie decyzji co do zasadności tych apelacji powinno zostać poprzedzone uzupełniającym przesłuchaniem pokrzywdzonej, względnie innych osób.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt 1. postanowienia, co skutkowało w pkt 2. obciążeniem oskarżonego kosztami postępowania skargowego, zgodnie z art. 527 § 4 k.p.k. *a contrario* w zw. z art. 539f k.p.k. i art. 636 § 1 k.p.k.

[J.J.]

r.g.